

og Maximum er 1,800 Rd. Dette stiger endog i enkelte Tilfælde til 2,000 Rd. Men at en Overlærer, efterat han har tjent i denne Stilling i 20 Aar, og efterat han isærlig har tjent endeeft Aar som Adjunct, endelig havner i en Gage af 1,800 Rd., synes jeg saaledes ikke er formeget. Dertil kommer, at man maa erindre, at der ikke er Tale om, at en Overlærer stedse kan rykke op til at blive Rector. Man maa vel erindre, at Mange forblive i den Stilling, og det kan ikke negtes, at man maa haabe i denne Stilling at finde Mænd, paa hvilke man vil sætte ikke liden Pris. Vi ville haabe i denne Stilling at finde Mænd, der have en stor Kjærlighed til et eller andet Fag, saasom Naturhistorie, Mathematik og Historie, og at de, naar de blot kunne komme til at leve for disse Fag og undervise i dem, saa ville lade sig nøie med de Aar, som de forøvrigt kunne faae i Verden. Det er den Art Mænd, som man netop maa ønske at faae disse Pladser besatte med, Mænd, der have en saa stor Kjærlighed til enkelte Fag og til at undervise i dem, at de af den Aarsag opgive at tænke paa bedre Stillinger i Livet, som de kunde erhverve ved at tage en Embedsexamen. For denne Klasse Mænd forekommer det mig ikke at være for høit, naar man sætter Endemaalet efter en Tjenestetid af 30 Aar til 1,800 Rd. Jeg kan ikke negte, at jeg vilde sætte særdeles Pris paa, at man ikke indskrænkede denne Gage. Dette er ogsaa det eneste Punkt, hvorpaa jeg lægger stor Vægt; thi om Rectorerne begynde med 1,600 Rd., derpaa lægger jeg ikke saa stor Vægt. Kun forekommer det mig at være underligt, om man satte Rectorgagen lavere end den højeste Overlærergage, skjøndt jeg for mit Bedkommende ikke har Noget derimod. Det maa jo anses som en Selvfølge, at, hvis en Overlærer, der havde 1,800 Rd., rykkede op til at blive Rector, beholdt han Forskjellen i Gagen som personligt Tillæg. Jeg skal ogsaa erklære mig for det Endringsforslag, der er stillet af den ærede Rigsdagsmand med Hensyn til Skolepengene; men jeg kunde dog ønske, at det fik en noget forandret Skikkelse inden 3die Behandling, saa at det ikke kom til at knytte sig til Antallet af Eleverne i Skolen i det Hele,

men til Elevantallet i den enkelte Klasse, saa at det blev bestemt saaledes, at, naar Eleverne i en enkelt Klasse oversteg et vist Antal, saa skulde Skolepengene for det overskydende Antal fordeles mellem Lærerne i den Klasse. Jeg maa nemlig bemærke, at der meget godt kan være et temmeligt stort Antal Elever i en Skole, uden at det derfor altid forøger Arbejdet for Lærerne, idet, naar 2 Skoler have et tilstrækkeligt stort Antal Lærere, men et aldeles forskjelligt Discipelantal, saa kan dog Arbejdet for de enkelte Lærere være ligesaa betydeligt ved den ene Skole, som ved den anden. Her til kommer nu et andet Hensyn; idet jeg, naar jeg skal være ganske ærlig, troer, at der fortiden er et for ringe Antal Elever i Classerne i vore lærde Skoler, hvoraf der efter min Mening følger, at Underviisningen paa mange Steder lider derved. Jeg kan ikke skønne andet, end at der er en sær Tilbøielighed til strax at oprette en sbeordnet Klasse, saasnart Elevantallet stiger nogenlunde, og det er som en Modvægt mod denne Tilbøielighed, at jeg vilde anfæe et saadant Forslag som det af mig antydede, for at være nyttigt, skjøndt jeg tilstaaer, at jeg ikke tillægger det væsentlig Betydning.

Alberti: Naar man seer i Motiverne til Lovudkastet, saa er der deri anført, at Udskastets Hensigt er at skaffe dygtigere Kræfter i Anledning af den forandrede Underviisningsplan ved det lærde Skolevæsen. Jeg troer, at naar disse dygtigere Kræfter skulle staves, maa det være igjennem Adjuncterne, at Begyndelsen skeer. Saaledes som Forholdene ere, begynder ingen Lærer ved de lærde Skoler med at være Overlærer; dersom man altsaa ikke vil begynde med at byde Adjuncterne bedre Gage, saa nytter det ikke; thi saa opnaaer man ikke Lovens Hensigt, nemlig i det Hele taget at faae dygtigere Kræfter. Den ærede Minister meente, at en bedre Gagering af Overlærerne vilde vinde de dygtigste Kræfter; dette troer jeg ikke, saa vist som det er, at Overlærerposterne ikke opnaaes, forinden Adjunctposterne ere gennemgaaede. Jeg troer overhovedet, at det er urigtigt, at der her saa stærkt fremhæves Forskjellen mellem Overlærere og Adjuncter, thi hvad er Overlærerne? Er de Andet end en særegen Klasse af Adjuncter?